

Commissiedebat Waterstof Position Paper IPO

Op 13 april debatteert u over waterstof. Graag geven de provincies hiervoor enkele boodschappen mee.

De provincies zijn al volop aan de slag met waterstof! Ook wij zien het belang van duurzaam geproduceerde waterstof in de energie- en grondstoffentransitie. Nederland heeft snel veel meer waterstof nodig. Via het Nationaal Waterstof Programma werken de provincies mee aan het opschalen van het waterstofaanbod, verbindende (grensoverschrijdende) infrastructuur en de waterstofvraag vanuit met name industrie en mobiliteit over weg en water. Wel leven er bij de verschillende provincies vragen en zorgen.

Sluit de waterstof-backbone gelijk aan op de regio's

De provincies zijn blij dat het rijk € 750 miljoen heeft vrijgemaakt voor de waterstof-backbone die grootschalig aanbod en grootschalige vraag vanuit de eerste vijf industriecusters in Nederland met elkaar gaat verbinden. We roepen op om in het uitrolplan voor deze landelijke waterstof-infrastructuur meteen rekening te houden met regionale distributie vanuit deze backbone naar o.a. tankstations, bedrijventerreinen en de bedrijven in het 6e industriecuster.

De provincies zijn in gesprek met de Gasunie over hoe regionale distributie er uit kan zien. Een eerste idee is dat circa 25 tappunten op / nabij de Gasunie-backbone worden ontwikkeld waar vrachtwagens met tube-trailers waterstof kunnen aftappen en binnen de regio naar afnemers kunnen vervoeren. Deze tappunten kunnen later worden opgewaardeerd tot aftakkingen naar regionale ondergrondse distributienetten naar deze afnemers. De Gasunie heeft aangegeven samen met IPO en VNG een afwegingskader te willen ontwikkelen. De provincies willen daar graag aan meewerken.

» Ook bij regionale energie-infra (REIS) voor waterstof zien de provincies een rol voor zichzelf: we kunnen

landelijke uitgangspunten vertalen én gemeenten, netbeheerders en bedrijven met elkaar verbinden. Wij willen de waterstof-infra een integraal onderdeel maken van de REIS-aanpak.

Ontwikkeling van grootschalig centraal aanbod van duurzame waterstof is nodig

Om de waterstofeconomie in de provincies op gang te brengen is het realiseren van waterstofaanbod van groot belang. Grootschalige import én Gigawatt-schaal elektrolyse in de industrieclusters is nodig om voldoende aanbod te kunnen genereren voor toepassing in de industrie. Zoals u weet is de Fit for 55-doelstelling om 50% duurzame waterstof in de industrie te gebruiken in 2030. Daarbij is ook van belang dat er goed wordt samengewerkt over de grens (met buurlanden België en Duitsland).

- » Voor ons is cruciaal dat er snel subsidie-instrumenten komen voor verdere opschaling van de productie van waterstof. Verder is het belangrijk om pilots met waterstof mogelijk te maken. We lopen nu nog aan tegen belemmerende regelgeving rond bijvoorbeeld staatssteun en langlopende ruimtelijke procedures. Onze oproep: geef meer (experimenteer)ruimte om de waterstofontwikkeling op gang te brengen.

Ontwikkel energie-infrastructuur voor groene waterstof en voor energie in samenhang

Er moet voldoende duurzame elektriciteit uit wind-op-zee beschikbaar komen voor grootschalige elektrolyse voor groene waterstof-productie in de industrieclusters om minder afhankelijk te worden van Russisch en Gronings gas. En infrastructuur voor groene elektriciteit en groene waterstof moet zoveel mogelijk in samenhang worden ontwikkeld om netcongestie op te lossen en te voorkómen. De (nog schaarse) waterstof zal dan ook efficiënt en effectief worden ingezet.

- » Onze oproep is ook hier om snel subsidie-instrumenten in het leven te roepen, wet- en regelgeving aan te passen en experimenteerruimte toe te staan.

Vergeet de transportsector niet

Zwaar vervoer is, naast industrie, op korte termijn de meest interessante toepassing van waterstof. Om dit te stimuleren is het nodig dat er zo snel mogelijk meer waterstofvoer- en vaartuigen op de weg en het water komen. Alleen daardoor dalen de kosten voor deze transportmiddelen én worden waterstoftankstations rendabel. In het Nationaal Waterstofprogramma is voorzien in een subsidie-instrument voor een deel van de investeringskosten van (vracht)voertuigen die op waterstof rijden. Maar het ontbreekt nog aan budget. In de verschillende provincies hebben meerdere bedrijven interesse uitgesproken, maar vanwege het ontbreken van goede financiering wordt deze stap nog nauwelijks gezet. Dit zorgt voor onnodige stagnatie en wantrouwen bij bedrijven die deze voer- en vaartuigen willen aanschaffen.

- » Onze oproep: zorg dat er snel budget beschikbaar komt voor subsidies voor voertuigen, vaartuigen en tankinfrastructuur op waterstof.